

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 50

Tuần từ 25/01 - 02/02/2021

Thực hiện: Nguyễn Nhật Minh

Lê Đức Tâm

Trần Phạm Bình Minh

Lưu Việt Hà

Biên tập: Nguyễn Trịnh Đôn

Tư liệu: Nhóm South China Sea News

02/2021

Các cộng tác viên: TS. Nguyễn Nhật Minh, Trần Phạm Bình Minh, Lưu Việt Hà phụ trách phần tin tiếng Anh và tiếng Trung; Lê Đức Tâm phụ trách theo dõi bản đồ AIS và tổng hợp thông tin thực địa, phần tin tiếng Việt.

TS. Nguyễn Trịnh Đôn là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI) là một dự án độc lập, phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://dskbd.org/> | Email: sukybiendong@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Twitter: <https://twitter.com/TheSCSCI>

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News** cùng **một số chuyên gia phân tích thực địa quốc tế**. Nhuận bút cho cộng tác viên và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông**, được duy trì bởi **những nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://dskbd.org/nha-tai-tro/>.

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Tài khoản tài trợ cho Dự án Đại Sự Ký Biển Đông: Paypal: sukybiendong@gmail.com;

MỤC LỤC

I- ASEAN - TRUNG QUỐC & ASEAN - MỸ	4
ASEAN mong muốn được hợp tác với chính quyền Biden	4
Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam Phạm Bình Minh nói về vấn đề Biển Đông tại Hội nghị hẹp Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN	4
Ngoại trưởng Philippines ủng hộ đề xuất nâng cấp quan hệ với ASEAN của Trung Quốc	5
Phản ứng của các nước trước việc Trung Quốc thông qua Luật Hải cảnh	5
Việt Nam	5
Một số tổ chức và cá nhân gửi kiến nghị tới Quốc hội Việt Nam “bảo vệ chủ quyền đảo, Biển Đông”	5
Philippines	6
Chuyên gia Philippines: ASEAN cần đoàn kết chống lại Luật hải cảnh Trung Quốc. Philippines và các quốc gia ASEAN có thể lên Liên Hợp Quốc tuyên bố luật vô hiệu	6
Philippines hủy dự án sân bay 10 tỷ USD với đối tác Trung Quốc	7
II- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC	8
Năm 2020, Trung Quốc vượt Mỹ trở thành điểm đến hàng đầu của đầu tư trực tiếp nước ngoài	8
Ông Tập ở Diễn đàn Kinh tế thế giới 2021	8
Bình luận	9
Cuộc chiến công nghệ Mỹ - Trung: Quan chức Trung Quốc chỉ ra chiến lược đối phó với “thông lộng” của Mỹ	10
Trung Quốc xây nhà ở mới trên đảo Phú Lâm để hỗ trợ dân số ngày càng tăng	10
III- HOA KỲ - TRUNG QUỐC	11
Máy bay Trung Quốc đã mô phỏng tấn công tàu sân bay Mỹ bằng tên lửa trong cuộc xâm nhập vào vùng nhận diện phòng không của Đài Loan	12
Mỹ cho máy bay B52 tuần tra Biển Đông	13
Đài Loan diễn tập trên không mô phỏng kịch bản chiến tranh	14

Trung Quốc thúc giục Mỹ không gửi tín hiệu sai lầm đến “các lực lượng đòi độc lập” ở Đài Loan	15
Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc thúc giục Mỹ chỉnh sửa chính sách của chính quyền Trump	15
Trung Quốc tập trận trong Vịnh Bắc Bộ	16
Đô đốc Mỹ: Trung Quốc cứ 'tiếp tục đổ tiền' vào tên lửa đạn đạo chống hạm	16
Bộ Quốc phòng Trung Quốc: Kiểm chế Trung Quốc là nhiệm vụ bất khả thi. Đòi độc lập Đài Loan đồng nghĩa với tuyên chiến	16
Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Triệu Lập Kiên nói về quan hệ Trung - Mỹ và Trung - Ấn	17
Vương Kỳ Sơn nói về quan hệ Mỹ - Trung: Lợi ích chung vượt trội hơn khác biệt	18
Bộ Quốc phòng Đài Loan nói máy bay Trung Quốc và Mỹ đã bay vào vùng nhận diện phòng không của Đài Loan	18
Dương Khiết Trì nói về quan hệ Mỹ - Trung	19
Bộ Tài chính Mỹ hoãn lệnh cấm người Mỹ làm ăn với công ty có quan hệ với quân đội Trung Quốc	19
Các công ty Trung Quốc đưa Chính phủ Hoa Kỳ ra Tòa án để Hủy bỏ Lệnh cấm của chính quyền Trump	20
IV- CHUYỂN ĐỘNG ÁN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG	20
Thủ tướng Australia: Chỉ đối thoại với Trung Quốc nếu không có điều kiện	20
Ứng viên Bộ trưởng Thương mại Mỹ ủng hộ áp đặt thuế quan và hạn chế xuất khẩu lên các công ty Trung Quốc	20
Ưu tiên của Hội đồng An ninh Quốc gia Mỹ đối với châu Á	21
Chính quyền Biden tiếp tục khẳng định cam kết ủng hộ các đồng minh châu Á thông qua điện đàm và tuyên bố	21
Tân Tổng thống Joe Biden tái khẳng định cam kết bảo vệ quần đảo Senkaku	21
Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ tiếp tục điện đàm với Ấn Độ và Nhật Bản	21
Ngoại trưởng Mỹ điện đàm với các nước đồng minh trong những ngày đầu nhậm chức	22

Cổ vấn An ninh Quốc gia Mỹ: Chính quyền Biden muốn mở rộng mối quan hệ ‘Bộ tứ’ Thái Bình Dương. Mỹ phải sẵn sàng buộc Trung Quốc trả giá	23
Đại sứ Nhật Bản thúc giục Úc tăng cường hiện diện ở Biển Hoa Đông	24
V- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN	24
Ngô Sỹ Tồn nói về khả năng Việt Nam đưa Trung Quốc ra Tòa để giải quyết tranh chấp Biển Đông	24
Giáo sư Carl Thayer nhận định về Việt Nam và Biển Đông sau Đại hội 13	25
Derek Grossman: Điều gì có thể khiến mối quan hệ Mỹ - Việt Nam trật đường ray?	25
Richard Fontaine: Vì sao Biden sẽ không khởi động lại mối quan hệ với Trung Quốc	26
James Holmes: Sự cân bằng đẹp đẽ của chính sách đối ngoại Mỹ	27
Brahma Chellaney: Trong vấn đề Trung Quốc, Biden nên học Trump	27
Bethany Allen-Ebrahimian: Biden đưa ra tầm nhìn đối với Trung Quốc	27
Marcus Hellyer: Trung Quốc đang thắng Mỹ “trong trận chiến không đổ máu”	28
Zachary Haver: Cách thức thành phố Tam Sa thực hiện sự kết hợp quân sự-dân sự ở Biển Đông	28
VI- NGHIÊN CỨU KHOA HỌC/BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/SÁCH	29
Congressional Research Service (2021) US - China Strategic Competition in South and East China Seas (Update Jan 28 2021)	29
Anonymous (2021) The Longer Telegram-Toward A New American China Strategy	30
U.S.-China Economic and Security Review Commission (2021) U.S.-China Relations at the Chinese Communist Party’s Centennial	31
Daniel Castro & Michael McLaughlin (2021) Who is winning the AI race: China, The EU or the United States?	31

I- ASEAN - TRUNG QUỐC & ASEAN - MỸ

ASEAN mong muốn được hợp tác với chính quyền Biden

Trong thông cáo báo chí được đưa ra bởi Chủ tịch Hội nghị hẹp Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN (AMM Retreat) diễn ra vào ngày 21/1/2021, các bộ trưởng Ngoại giao ASEAN bày tỏ mong muốn được hợp tác với chính quyền tân tổng thống Joe Biden của Mỹ trong việc tăng cường quan hệ đối tác chiến lược giữa hai bên, hợp tác để tăng tốc độ phục hồi nền kinh tế và giảm nhẹ tác động của đại dịch COVID-19, mong muốn một cuộc gặp tiếp theo giữa các nhà lãnh đạo ASEAN và Mỹ, cũng như bộ trưởng ngoại giao hai bên.

“Đối với lễ nhậm chức gần đây của Tổng thống Hoa Kỳ, Joseph R. Biden Jr và Phó Tổng thống Kamala Harris, chúng tôi mong muốn được làm việc với chính quyền mới để tăng cường hơn nữa quan hệ đối tác chiến lược giữa ASEAN và Hoa Kỳ vì hòa bình, an ninh, ổn định và thịnh vượng của khu vực”, trích thông cáo.

“Chúng tôi cũng mong muốn hợp tác giữa hai bên trong việc thúc đẩy và tăng cường chủ nghĩa đa phương và hợp tác quốc tế, nhằm đẩy nhanh quá trình phục hồi kinh tế toàn cầu và giảm thiểu tác động của đại dịch COVID-19,” tuyên bố nói thêm.

Các ngoại trưởng ASEAN cũng hoan nghênh Hoa Kỳ tiếp tục cam kết và ủng hộ sự thống nhất và vai trò trung tâm của ASEAN trong khu vực, dựa trên các nguyên tắc và mục tiêu của Tài liệu Quan điểm của ASEAN về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương (AOIP)”.

Xem thêm:

ABS-CBN ngày 21/1/2021: [ASEAN looks forward to working with Biden administration](#)

Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam Phạm Bình Minh nói về vấn đề Biển Đông tại Hội nghị hẹp Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN

Theo Báo điện tử của Chính phủ Việt Nam, phát biểu tại Hội nghị hẹp Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN (AMM Retreat) diễn ra vào ngày 21/1, Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam Phạm Bình Minh khẳng định đóng góp cho hòa bình, ổn định trên Biển Đông là trách nhiệm của tất cả các quốc gia trong khu vực. Để phấn đấu đạt mục tiêu này, ASEAN cần phát huy trách nhiệm, có tiếng nói thống nhất, đề cao các nguyên tắc cơ bản và lập trường chung những năm qua, đặc biệt, cần đề cao tinh thần thượng tôn pháp luật, tuân thủ luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước Luật Biển của Liên Hợp Quốc (UNCLOS) năm 1982, khuôn khổ pháp lý điều chỉnh mọi hoạt động trên các vùng biển và đại dương. Việt Nam sẽ cùng các nước tuân thủ nghiêm túc và đầy đủ Tuyên bố DOC, cùng ASEAN và Trung Quốc hướng tới sớm đạt được Bộ Quy tắc COC hiệu lực, hiệu quả, phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982.

Xem thêm:

Báo Chính phủ ngày 21/1/2021: [Phó Thủ tướng Phạm Bình Minh dự Hội nghị hẹp Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN](#)

Ngoại trưởng Philippines ủng hộ đề xuất nâng cấp quan hệ với ASEAN của Trung Quốc

Trong khuôn khổ Hội nghị hẹp Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN (AMM Retreat), Ngoại trưởng Philippines Teodoro Locsin Jr. bày tỏ sự ủng hộ đối với đề xuất của Trung Quốc nhằm nâng cấp mối quan hệ ASEAN - Trung Quốc từ đối tác chiến lược lên đối tác chiến lược toàn diện.

“Với tư cách nước điều phối quan hệ với Trung Quốc, Philippines ủng hộ đề xuất này và sẽ mang ra thảo luận,” trích phát biểu của ông Locsin được Bộ Ngoại giao Philippines đăng tải.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Philippines ngày 21/1/2021: [PH Omnibus Intervention for Agenda Item 1 Follow-Up to the 37th ASEAN Summit and Related Summits and Agenda Item 2 External Relations](#)

ABS-CBN ngày 22/1/2021: [PH backs China's proposal to upgrade ASEAN relations](#)

Phản ứng của các nước trước việc Trung Quốc thông qua Luật Hải cảnh

Việt Nam

Phản ứng lại luật hải cảnh mới của Trung Quốc, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Việt Nam, Lê Thị Thu Hằng, cho biết Việt Nam kêu gọi mỗi nước khi ban hành và thực thi các văn bản pháp lý của nước mình liên quan đến biển thì phải tuân theo luật pháp quốc tế và các điều ước quốc tế mà họ đã ký kết, đặc biệt là UNCLOS.

Bà Hằng cũng nói rằng Việt Nam sẽ có hành động kiên định và kiên trì, phù hợp với luật pháp quốc tế, để bảo vệ các quyền hợp pháp của Việt Nam ở Biển Đông.

Một số tổ chức và cá nhân gửi kiến nghị tới Quốc hội Việt Nam “bảo vệ chủ quyền đảo, Biển Đông”

Ngày 2/2/2021, trên mạng lan truyền một lá thư khởi thảo bởi một số tổ chức và cá nhân, kiến nghị Quốc hội Việt Nam ban hành các nghị quyết phản đối và bác bỏ giá trị pháp lý của Luật Hải cảnh của Trung Quốc, khởi kiện Trung Quốc ra Tòa quốc tế và đưa ra công luận quốc tế về “khả

năng đồ vỡ trật tự pháp lý tại Biển Đông và xóa bỏ quyền tự do hàng hải, tự do hàng không tại Biển Đông do việc Trung Quốc ban hành Luật Hải cảnh.”

Bản kiến nghị phân tích Luật Hải cảnh Trung Quốc là bước đi tiền đề tạo sức ép để buộc Chính phủ Việt Nam phải chấp nhận phương án “gác tranh chấp cùng khai thác” tại các vùng biển của Việt Nam; buộc Chính phủ Việt Nam phải từ bỏ các quyền chủ quyền và quyền tài phán của Việt Nam tại Biển Đông. Đây là một âm mưu sử dụng “quyền lực mềm” để thôn tính Biển Đông.

Philippines

Chính phủ Philippines ngày 25/1/2021 bày tỏ hy vọng các nước sẽ không làm gì để đẩy căng thẳng ở Biển Đông leo thang sau khi Trung Quốc ban hành luật cho phép lực lượng hải cảnh nổ súng vào tàu nước ngoài.

Phát ngôn viên tổng thống Philippines Harry Roque nhấn mạnh rằng tuy các nước có chủ quyền có thể thông qua các luật, nhưng việc này phải phù hợp với trách nhiệm của họ theo Công ước Liên Hiệp Quốc về Luật Biển (UNCLOS) mà Trung Quốc cũng là một bên tham gia.

Bộ Ngoại giao Philippines đã phản đối chính thức bằng con đường ngoại giao. Ngoại trưởng Teodoro Locsin Jr coi Luật hải cảnh Trung Quốc là "một đe dọa chiến tranh bằng lời nói đối với bất kỳ quốc gia nào thách thức" luật đó.

Tuy nhiên hôm thứ Hai ngày 1/2/2021, Ngoại trưởng Teodoro Locsin Jr đã phản bác đề xuất của người phát ngôn Tổng thống Harry Roque rằng Manila đang xem xét đưa Trung Quốc ra Tòa án Quốc tế về Luật Biển về vấn đề này. Locsin cho rằng Philippines có thể mất những gì họ đã giành được nếu quay trở lại The Hague.

Không nản lòng, Roque đã phản pháo lại vào thứ Ba rằng với tư cách là chủ tịch trước đây của Hiệp hội Luật Quốc tế Châu Á, ông biết mình đang nói gì.

Chuyên gia Philippines: ASEAN cần đoàn kết chống lại Luật hải cảnh Trung Quốc. Philippines và các quốc gia ASEAN có thể lên Liên Hợp Quốc tuyên bố luật vô hiệu

Jay Batongbacal, Giáo sư chuyên ngành luật hàng hải thuộc ĐH Philippines, nói với CNN rằng Philippines cùng các bên tuyên bố chủ quyền ở Biển Đông và các đồng minh nên hợp tác để đưa ra quan điểm thống nhất nhằm chống lại biện pháp gây tranh cãi của Trung Quốc – cho phép lực lượng hải cảnh nước này nổ súng vào các tàu nước ngoài đi vào các vùng biển tranh chấp.

Trong khi đó, thẩm phán Tòa án Tối cao Philippines đã nghỉ hưu Antonio Carpio nói rằng Philippines và các quốc gia Đông Nam Á khác như Việt Nam và Malaysia nên đến tòa án Liên

hợp quốc để tuyên bố vô hiệu hóa luật của Trung Quốc cho phép lực lượng hải cảnh xâm lược có vũ trang ở Biển Đông.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Việt Nam ngày 29/1/2021: [Remarks by the Spokesperson of the Ministry of Foreign Affairs of Viet Nam Le Thi Thu Hang regarding the new Coast Guard Law adopted by the Standing Committee of the National People's Congress of the People's Republic of China](#)

VnExpress ngày 30/1/2021: [Vietnam calls out China's new coast guard law](#)

[Kiến nghị bảo vệ chủ quyền đảo, Biển Đông của một số tổ chức và cá nhân gửi Quốc hội Việt Nam](#)

[Tweet của Ngoại trưởng Philippines ngày 27/1/2021](#)

South China Morning Post ngày 2/2/2021: [In South China Sea, Philippines fights itself over Beijing's coast guard law](#)

Rappler ngày 30/1/2021: [PH, ASEAN nations can go to UN to declare China Coast Guard law void – Carpio](#)

VietTimes ngày 1/2/2021: [Chuyên gia Philippines: ASEAN cần đoàn kết chống lại Luật hải cảnh Trung Quốc](#)

Philippines hủy dự án sân bay 10 tỷ USD với đối tác Trung Quốc

Chính quyền tỉnh Cavite, Philippines đã đảo ngược quyết định cho phép một liên doanh giữa Tập đoàn Xây dựng Giao thông Trung Quốc - CCCC (một doanh nghiệp nhà nước của Trung Quốc) và tập đoàn MacroAsia của Philippine đầu tư 10 tỷ USD để nâng cấp sân bay Sangley thuộc tỉnh này.

Theo Thống đốc tỉnh Cavite, Juanito Victor Remulla, quyết định này không liên quan đến việc Mỹ đưa CCCC và nhiều công ty Trung Quốc khác vào danh sách trừng phạt.

Xem thêm:

Reuters ngày 27/1/2021: [Philippines cancels \\$10 billion airport plan with Chinese-led group](#)

II- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC

Năm 2020, Trung Quốc vượt Mỹ trở thành điểm đến hàng đầu của đầu tư trực tiếp nước ngoài

Theo số liệu của Liên Hợp Quốc công bố hôm Chủ nhật ngày 24/1/2021, các khoản đầu tư mới của doanh nghiệp nước ngoài vào Mỹ đã giảm 49% trong năm 2020, trong khi đầu tư vào Trung Quốc tăng 4%. Hoa Kỳ vốn giữ vị trí số 1 trong nhiều thập kỷ, đã phải nhường lại vị trí dẫn đầu cho Trung Quốc với các biện pháp phong tỏa nghiêm ngặt ngăn chặn đại dịch COVID-19. Trong năm 2020, tổng sản phẩm quốc nội của Trung Quốc đã tăng trưởng trong khi hầu hết các nền kinh tế lớn khác thu hẹp do ảnh hưởng của đại dịch. Mỹ vẫn đang phải vật lộn kiểm chế sự lây lan của virus SARS-CoV-2 và sản lượng kinh tế sụt giảm.

Xem thêm:

Wall Street Journal ngày 24/1/2021: [China Overtakes U.S. as World's Leading Destination for Foreign Direct Investment](#)

Ông Tập ở Diễn đàn Kinh tế thế giới 2021

Hôm thứ Hai ngày 25/1/2021, ông Tập Cận Bình đã có bài phát biểu trực tuyến tại Hội nghị thường niên Diễn đàn Kinh tế Thế giới ở Davos, Thụy Sĩ. Bài phát biểu của ông có tựa đề: “Hãy để ngọn đuốc của chủ nghĩa đa phương thắp sáng con đường của nhân loại về phía trước.” Theo đó, ông cho rằng thế giới đang phải đối mặt với những vấn đề rất phức tạp, và cách thoát khỏi chúng là thông qua việc duy trì chủ nghĩa đa phương và xây dựng một cộng đồng với một tương lai chung cho nhân loại.

Cụ thể, ông muốn thế giới đi theo bốn điều sau:

Thứ nhất, thế giới cần cam kết cởi mở và hoà nhập thay vì khép kín và loại trừ lẫn nhau.

Thứ nhì, các quốc gia cần cam kết tuân thủ luật và các quy tắc quốc tế thay vì tìm kiếm quyền tối cao riêng.

Thứ ba, các nước cần tiếp tục cam kết tham vấn và hợp tác thay vì xung đột và đối đầu.

Và thứ tư, các nước cần chấp nhận và theo kịp sự phát triển của thời đại thay vì từ chối thay đổi.

Và để hiện thực hoá bốn điều trên, ông Tập cho biết Trung Quốc sẽ:

Tiếp tục tham gia tích cực vào hợp tác quốc tế về COVID-19

Tiếp tục thực hiện chiến lược mở cửa cùng có lợi.

Tiếp tục thúc đẩy phát triển bền vững

Tiếp tục phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới, coi đây là cách duy nhất để Trung Quốc thúc đẩy mô hình phát triển mới và đạt được sự phát triển chất lượng cao: Trung Quốc sẽ làm việc với các quốc gia khác để tạo ra một môi trường cởi mở, công bằng, bình đẳng và không phân biệt đối xử để những tiến bộ khoa học và công nghệ có lợi cho tất cả mọi người và được chia sẻ bởi tất cả mọi người.

Tiếp tục thúc đẩy một mô hình quan hệ quốc tế mới “cùng thắng”.

Bình luận

Nhiều nhà phân tích cùng chung nhận định, Trung Quốc đang phát đi tín hiệu sẵn sàng đóng vai trò lớn hơn ở vị trí lãnh đạo thế giới và bảo hộ chủ nghĩa đa phương. Tuy nhiên, phần lớn thế giới sẽ hoài nghi về những điều ông Tập hứa hẹn. Các nước Đông Nam Á là những nước hiểu rõ nhất khái niệm “tuân thủ luật quốc tế” mà Trung Quốc kêu gọi. James T. Areddy của tờ *Wall Street Journal* chỉ ra Trong khi thúc giục chủ nghĩa đa phương để giải quyết những bất đồng, ông Tập đã không đưa ra sáng kiến nào để giải quyết những chỉ trích của phương Tây đối với các chính sách của Trung Quốc trong các vấn đề như thương mại, nhân quyền và quân sự. Sự tức giận đã bùng lên ở nhiều thủ đô về sự thiếu minh bạch của Trung Quốc đối với đại dịch COVID-19 kể từ khi xuất hiện lần đầu ở Vũ Hán, và việc chính phủ TQ từ chối trả lời các câu hỏi khoa học về hiệu quả chương trình vắc-xin của họ.

Thông điệp của ông về hợp tác và chủ nghĩa đa phương tại Davos cũng trái ngược phần nào với những gì ông đã nói ở quê nhà, nơi ông đã nhấn mạnh tính ưu việt của mô hình Trung Quốc.

Mặc dù ông Tập không đề cập cụ thể đến Hoa Kỳ, một số bình luận của ông dường như nhắm vào các kế hoạch của Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden để đối đầu với Trung Quốc. Ông Tập nhấn mạnh rằng các nước nên tôn trọng sự khác biệt của họ về ý thức hệ và hệ thống chính trị và không nên chỉ thực hiện hợp tác trong những “vòng tròn nhỏ”. Trước đó, Tổng thống Biden đã nhấn mạnh sự cần thiết của các nền dân chủ hợp tác với nhau để thách thức Trung Quốc và một người phát ngôn của Nhà Trắng cho biết bài phát biểu của ông Tập sẽ không thay đổi cách chính quyền Biden lên kế hoạch tiếp cận Trung Quốc.

Và trong khi Trung Quốc ưa chuộng tranh luận về một thế giới đa cực, Bộ trưởng Ngoại giao Ấn Độ Subrahmanyam Jaishankar đã phản pháo trong một bài phát biểu hôm thứ Năm ngày 28/1/2021 rằng “trong khi cả hai quốc gia đều cam kết hướng tới một thế giới đa cực, nên có sự công nhận rằng một châu Á đa cực là một trong những thành phần thiết yếu của nó”.

Xem thêm:

Tân Hoa Xã ngày 25/1/2021: [习近平在世界经济论坛“达沃斯议程”对话会上的特别致辞](#)

Tân Hoa Xã ngày 25/1/2021: [Full Text: Special Address by Chinese President Xi Jinping at the World Economic Forum Virtual Event of the Davos Agenda](#)

Wall Street Journal ngày 25/1/2021: [China's Xi Warns Against Confrontation in Veiled Message to Biden](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Bộ Ngoại giao Ấn Độ ngày 28/1/2021: [Keynote Address by External Affairs Minister at the 13th All India Conference of China Studies](#)

Cuộc chiến công nghệ Mỹ - Trung: Quan chức Trung Quốc chỉ ra chiến lược đối phó với “thòng lọng” của Mỹ

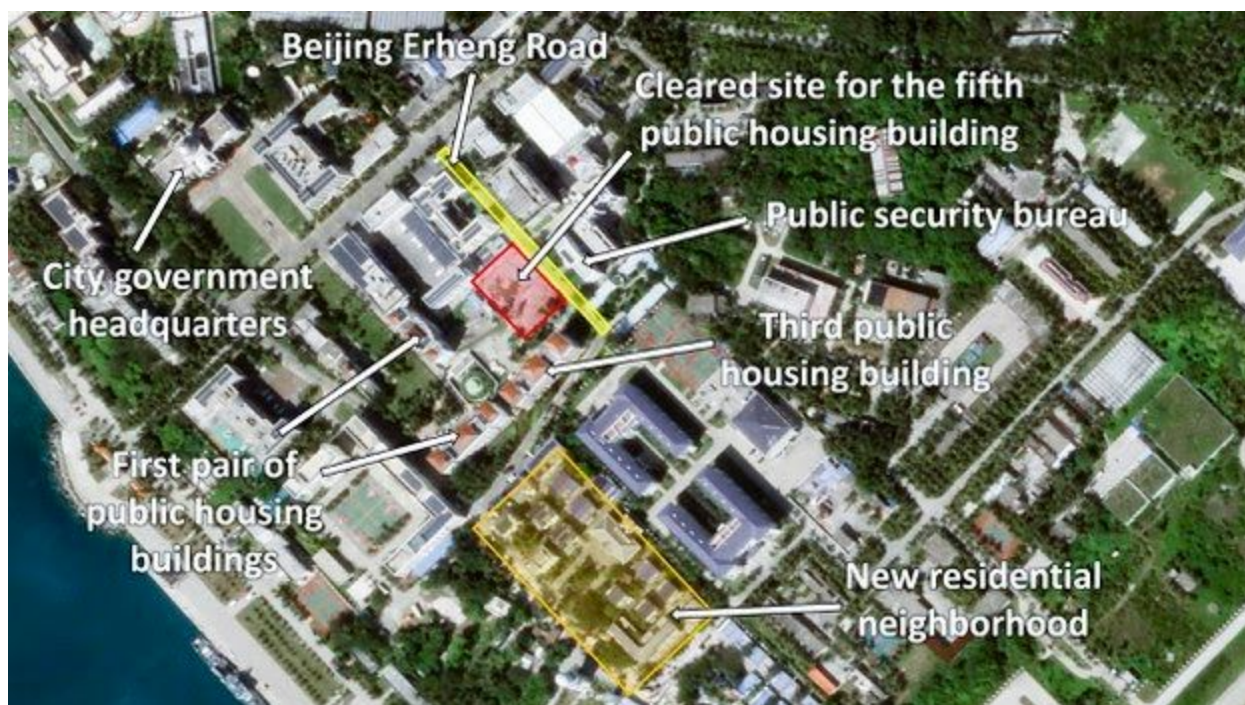
Trên một bài viết trên tờ *Học tập thời báo* (tên tiếng Anh: *Study Times*) của Trường đảng trung ương Đảng cộng sản Trung Quốc ngày 25/1/2021, ông Giang Kim Quyền, Chủ nhiệm Phòng Nghiên cứu chính sách Trung ương của ĐCSTQ cho rằng Bắc Kinh phải đối mặt với “lựa chọn không thể tránh khỏi” là tìm kiếm sự độc lập lớn hơn về mặt công nghệ khi Mỹ đang áp đặt những hạn chế với Trung Quốc.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 26//2021: [US-China tech war: Beijing's top policy official lays out strategy to address Washington's 'stranglehold' over China](#)

Trung Quốc xây nhà ở mới trên đảo Phú Lâm để hỗ trợ dân số ngày càng tăng

Theo các tài liệu của chính phủ Trung Quốc và ảnh vệ tinh mà RFA có được, Trung Quốc đang chuẩn bị xây dựng nhà ở mới để chứa gần 400 người trên đảo Phú Lâm, một tiền đồn quan trọng ở Biển Đông.

Hình ảnh vệ tinh từ ngày 14 tháng 12 năm 2020, cho thấy địa điểm xây dựng một khu nhà ở mới và các công trình khác trên đảo Phú Lâm. Hình ảnh vệ tinh: Planet Labs Inc.; Phân tích: RFA. Copyright: RFA. Reused with permission.

Theo hồ sơ, doanh nghiệp tư nhân là Công ty TNHH kiến thiết xây dựng Phương Trình Hải Nam (tên tiếng Anh: Hainan Fangcheng Construction and Engineering Group Company Limited), đã trúng thầu thi công vào đầu tháng này. Tài liệu tiết lộ vị trí dự kiến xây dựng tòa nhà mới dọc theo đường Bắc Kinh Nhị Hoành (Beijing Erheng), cách trụ sở chính quyền thành phố ở thành phố Tam Sa khoảng 200 m.

Xem thêm:

RFA ngày 28/1/2021: [China Builds New Housing on Key South China Sea Island to Support Growing Population](#)

III- HOA KỲ - TRUNG QUỐC

Máy bay quân sự Trung Quốc xâm phạm vùng nhận diện phòng không của Đài Loan

Theo Bộ Quốc phòng Đài Loan, từ ngày 24/1/2021 đến 29/1/2021 đã có tổng cộng 33 lượt máy bay quân sự của Trung Quốc đi vào vùng nhận diện phòng không phía tây nam Đài Loan. Cụ thể:

Ngày 24/1/2021: 16 lượt (2 máy bay săn ngầm Y-8 ASW, 2 máy bay Su 30, 4 máy bay J16, 6 máy bay J10, 1 máy bay trinh sát chiến thuật Y-8 RECCE)

Ngày 25/1/2021: 1 lượt (1 máy bay săn ngầm Y-8 ASW)

Ngày 26/1/2021: 4 lượt (1 máy bay săn ngầm Y-8 ASW, 2 máy bay tiêm kích J10, 1 máy bay trinh sát Y-8 EW)

Ngày 27/1/2021: 4 lượt (2 máy bay săn ngầm Y-8 ASW, 1 máy bay trinh sát chiến thuật Y-8 RECCE, 1 máy bay trinh sát Y-8 EW)

Ngày 28/1/2021: 6 lượt (1 máy bay tiêm kích KJ-500 AEW&C, 1 máy bay trinh sát và tác chiến điện tử Y-8 ELINT, 4 tiêm kích J-10)

Ngày 29/1/2021: 2 lượt (01 máy bay tiêm kích chống ngầm Y-8 ASW và 01 máy bay trinh sát chiến thuật Y-8 RECCE).

Ngày 26/1, một máy bay trinh sát và tác chiến điện tử USN Lockheed EP-3E ARIES II của Hải quân Mỹ đã được phát hiện bay song song với máy bay có chức năng tương đương Thiêm Tây Y-8 (Y-8 ELINT) của Không Trung Quốc trong ADIZ của Đài Loan.

Heino Klinck, một chuyên gia quân sự Trung Quốc từng là Phó trợ lý Bộ trưởng Quốc phòng phụ trách khu vực Đông Á cho đến tháng trước, cho biết các hoạt động trên không của không quân và hải quân Trung Quốc xung quanh Đài Loan đã mở rộng về phạm vi và quy mô.

“Trong những tháng gần đây, chúng tôi đã chứng kiến sự gia tăng về số lượng, tần suất và thành phần của các cuộc xâm nhập của Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc (PLA) vào không gian Đài Loan, đặc biệt là trong và sau các chuyến thăm cấp cao của các quan chức Mỹ”.

Ông Klinck nói với *Financial Times*: “PLA ngày càng trở nên đe dọa và hung hãn gây mất ổn định toàn bộ khu vực.”

Xem thêm:

Financial Times ngày 2/2/2021: [Beijing lays down a marker in South China Sea](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Máy bay Trung Quốc đã mô phỏng tấn công tàu sân bay Mỹ bằng tên lửa trong cuộc xâm nhập vào vùng nhận diện phòng không của Đài Loan

Như thông tin đã đưa, Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc đã triển khai 11 máy bay vào ngày 23/1/2021 và 15 máy bay vào ngày 24/1/2021 xâm nhập phía tây nam vùng nhận dạng phòng không của Đài Loan. Theo thông tin tình báo của Mỹ và đồng minh, các máy bay ném

bom và máy bay chiến đấu của Trung Quốc đã tiến hành tập trận sử dụng nhóm tàu sân bay tấn công USS Theodore Roosevelt là mục tiêu mô phỏng. Thông tin này được xác nhận nhờ vào việc nghe được các cuộc hội thoại giữa các phi công của máy bay ném bom H-6 cho thấy đã có lệnh mô phỏng phóng tên lửa chống hạm vào tàu sân bay.

Nhóm tàu sân bay tấn công Mỹ đã đi vào Biển Đông ngày 23/1 qua kênh Bashi (giữa nam Đài Loan và bắc Philippines). Trong cuộc diễn tập mô phỏng tấn công tàu sân bay Mỹ, các máy bay Trung Quốc đã luôn giữ khoảng cách hơn 250 hải lý với nhóm tàu USS Theodore Roosevelt, theo một quan chức quốc phòng Mỹ.

Bộ Tư lệnh Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương của Mỹ, cơ quan giám sát các hoạt động quân sự ở châu Á, cho biết nhóm tàu sân bay USS Theodore Roosevelt đã theo dõi chặt chẽ các cuộc diễn tập của Trung Quốc, và những cuộc diễn tập này không gây ra mối đe dọa nào cho các tàu Mỹ ở bất kỳ thời điểm nào. "Tuy nhiên, các hoạt động của Quân giải phóng Nhân dân Trung Quốc là hoạt động mới nhất trong một chuỗi các hành động gây hấn và gây bất ổn," Người phát ngôn của Bộ Tư lệnh, Đại úy Mike Kafka cho biết. Ông nhìn nhận đây là bằng chứng chứng tỏ Trung Quốc vẫn đang tiếp tục sử dụng quân đội như một công cụ đe dọa hoặc ép buộc trên vùng biển và không phận quốc tế.

Xem thêm:

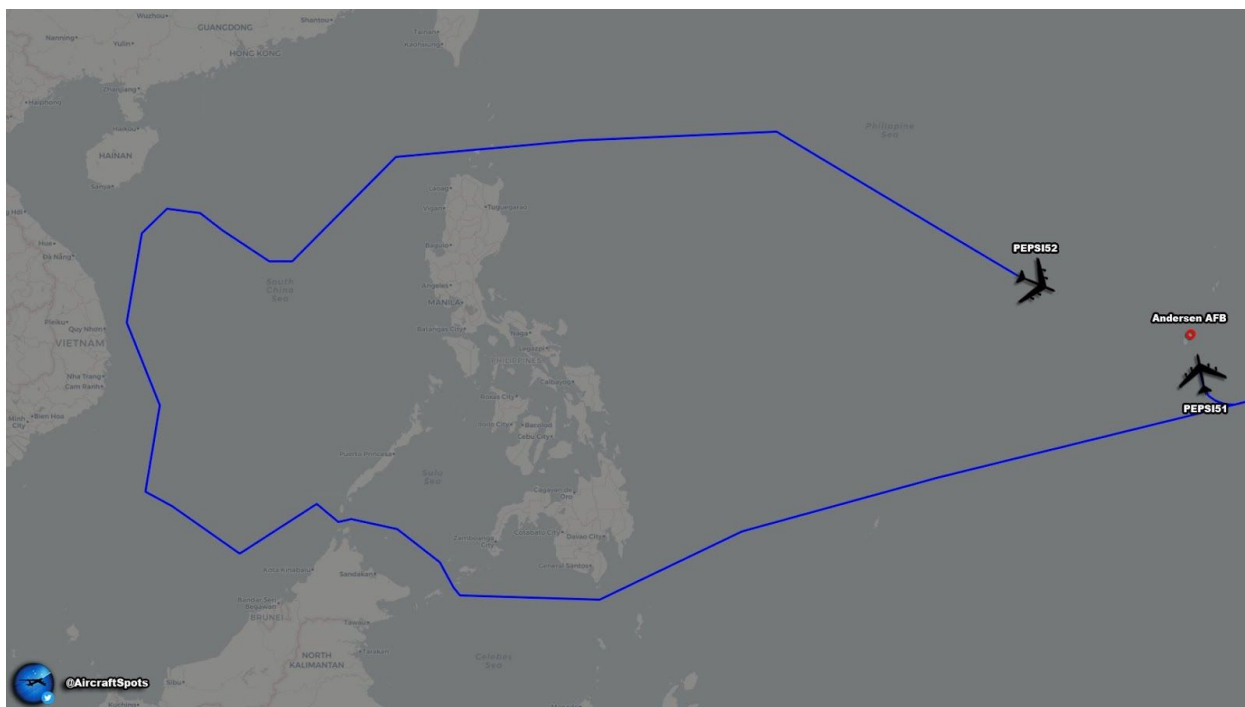
Global Times ngày 24/1/2021: [PLA bomber swarm near Taiwan ‘likely routine operations’](#)

Financial Times ngày 30/1/2021: [Chinese warplanes simulated attacking US carrier near Taiwan](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Business Insider ngày 30/1/2021: [Chinese bombers simulated an attack on a US Navy aircraft carrier in the South China Sea](#)

Mỹ cho máy bay B52 tuần tra Biển Đông

Tài khoản Twitter của Aircraft Spots chuyên theo dõi các hoạt động của máy bay quân sự ngày 28/1 cho biết hai máy bay ném bom chiến lược B-52H, mang mã số PEPSI51 và PEPSI52, hôm thứ Hai (25/1) đã bay từ Căn cứ Không quân Barksdale ở bang Louisiana đến căn cứ Anderson ở Guam để thực hiện việc triển khai lực lượng đặc nhiệm ném bom. Chiếc PEPSI51 đã hạ cánh trực tiếp trên đảo Guam, nhưng chiếc PEPSI52 đã bay vào vùng trời Biển Đông qua biển Philippines, biển Celebes và biển Sulu.

Bản đồ đường bay của máy bay B-52 của Mỹ. Ảnh: @AircraftSpots

Theo bản đồ đường bay do Aircraft Spots cung cấp, chiếc máy bay ném bom B-52H đã bay vào Biển Đông rồi bay theo hướng Tây, sau đó bay về hướng Bắc dọc theo bờ biển Việt Nam, khi bay đến vùng trời phía Nam đảo Hải Nam thì chuyển hướng bay về hướng Đông, dọc đường đổi về phía nam, rồi cuối cùng bay trở lại căn cứ không quân Anderson qua eo biển Bashi.

Xem thêm:

[Twitter của AircraftSpots](#)

VietTimes ngày 28/1/2021: [Mỹ cho máy bay B-52 tuần tra Biển Đông](#)

Đài Loan diễn tập trên không mô phỏng kịch bản chiến tranh

Ngay sau đợt xâm nhập của quân đội Trung Quốc, Không quân Đài Loan đã tiến hành diễn tập mô phỏng một kịch bản chiến tranh nhằm chứng tỏ sự sẵn sàng chiến đấu của hạm đội.

Xem thêm:

Reuters ngày 26/1/2021: [Taiwan air force flexes muscles after latest Chinese incursion](#)

Trung Quốc thúc giục Mỹ không gửi tín hiệu sai lầm đến “các lực lượng đòi độc lập” ở Đài Loan

Trong buổi họp báo thường kỳ của Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 25/1, Người phát ngôn Triệu Lập Kiên thúc giục nước Mỹ xử lý các vấn đề liên quan đến Đài Loan một cách “thận trọng và hợp lý”, cũng như kiềm chế gửi các tín hiệu sai lầm đến “các lực lượng đòi độc lập” ở Đài Loan.

Theo ông Triệu, quan điểm của Trung Quốc về vấn đề Đài Loan là nhất quán và rõ ràng. Chỉ có một Trung Quốc, và Đài Loan là một phần bất khả xâm phạm của Trung Quốc.

“Chúng tôi thúc giục nước Mỹ tuân thủ nguyên tắc “Một Trung Quốc” và 3 thông cáo chung Trung - Mỹ, xử lý các vấn đề liên quan đến Đài Loan một cách “thận trọng và hợp lý”, cũng như kiềm chế gửi các tín hiệu sai lầm đến “các lực lượng đòi độc lập” ở Đài Loan để tránh làm tổn hại quan hệ song phương, cũng như hòa bình và ổn định ở hai bờ eo biển Đài Loan”, ông Triệu khẳng định.

Xem thêm:

Tân Hoa Xã ngày 25/1/2021: [China urges US not to send wrong signals to "Taiwan independence" forces](#)

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc thúc giục Mỹ chỉnh sửa chính sách của chính quyền Trump

Trong buổi họp báo thường kỳ ngày 26/1/2021, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Triệu Lập Kiên phát biểu: “Chúng tôi hy vọng chính quyền mới của Mỹ có thể học hỏi từ những chính sách sai lầm của chính quyền Trump đối với Trung Quốc, đối xử với Trung Quốc và mối quan hệ Trung - Mỹ một cách khách quan và hợp lý, áp dụng chính sách tích cực và mang tính xây dựng đối với Trung Quốc và đưa quan hệ Trung - Mỹ trở lại đúng hướng và phát triển ổn định”.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 26/1/2021: [Foreign Ministry Spokesperson Zhao Lijian's Regular Press Conference on January 26, 2021](#)

Global Times ngày 26/1/2020: [China urges Biden to correct Trump policy, as US sends negative signals](#)

Trung Quốc tập trận trong Vịnh Bắc Bộ

Từ ngày 27 đến 30/1/2021, Trung Quốc tổ chức tập trận tại vùng ven biển phía Tây bán đảo Lôi Châu (Leizhou), tỉnh Quảng Đông. Trước đó, cũng tại khu vực này Trung Quốc cũng đã tổ chức tập trận trong các ngày 26/11/2020; từ 28/12/2020 đến 1/1/2021 và từ 23 đến 27/1/2021. Đây là vị trí, Trung Quốc tổ chức các đợt tập trận khá thường xuyên; có thể là địa điểm huấn luyện định kỳ của một đơn vị hải quân nào đó của Trung Quốc chứ không phải là hành động thách thức chính quyền mới Mỹ như báo chí đã nêu.

Đô đốc Mỹ: Trung Quốc cứ 'tiếp tục đổ tiền' vào tên lửa đạn đạo chống hạm

Phó Đô đốc Hải quân Jeffrey Trussler, Phó Chỉ huy Lực lượng Chiến tranh Thông tin Hải quân Mỹ, cho biết cơ quan này đang theo dõi chặt chẽ việc Trung Quốc mở rộng khả năng tên lửa chống hạm, đặc biệt là trong và xung quanh Biển Đông, bao gồm cả việc phát triển liên tục tên lửa đạn đạo chống hạm tầm xa. Đồng thời, ông cho biết ông "hy vọng" rằng Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Quốc sẽ tiếp tục đầu tư nguồn lực đáng kể cho những nỗ lực này, ám chỉ rằng Hải quân Hoa Kỳ đã có hoặc đang phát triển nhiều biện pháp sâu rộng để chống lại những mối đe dọa này.

Vị quan chức tình báo hàng đầu của Hải quân Mỹ đã đưa ra bình luận trên trong một sự kiện trực tuyến do Liên minh Tình báo và An ninh Quốc gia - một tổ chức phi lợi nhuận - tổ chức vào ngày 27/1/2021. Những bình luận này được đưa ra chỉ hơn hai tháng sau khi có báo cáo rằng trong một cuộc tập trận đầu năm ngoái, Lực lượng Tên lửa Quân Giải phóng Nhân dân (PLARF) Trung Quốc đã tấn công thành công một tàu mục tiêu đang di chuyển gần quần đảo Hoàng Sa trên Biển Đông bằng ít nhất một tên lửa đạn đạo bắn từ lục địa.

Xem thêm:

USNI ngày 27/1/2021: [U.S. Admiral: China Can 'Keep Pouring Money' Into Anti-Ship Ballistic Missiles](#)

The Drive ngày 28/1/2021: [Top Navy Intel Officer Hopes China Will Keep Dumping Money Into Anti-Ship Ballistic Missiles](#)

Bộ Quốc phòng Trung Quốc: Kiểm chế Trung Quốc là nhiệm vụ bất khả thi. Đòi độc lập Đài Loan đồng nghĩa với tuyên chiến

Trong một buổi họp báo thường kỳ ngày 28/1/2021, khi được hỏi về đánh giá mối quan hệ quân sự Mỹ Trung dưới thời Trump và triển vọng quan hệ hai nước thời chính quyền Biden, Cục

trưởng Cục Thông tin Bộ Quốc phòng Trung Quốc Ngô Khiêm (Wu Qian) nói rằng mối quan hệ giữa Trung Quốc và Hoa Kỳ đã phải đối mặt với khó khăn cực độ dưới thời chính quyền Trump. Quân đội hai nước phải đối mặt với nhiều nguy cơ và thách thức. Thực tế đã chứng minh rằng việc kiềm chế Trung Quốc là một nhiệm vụ bất khả thi đối với Mỹ. Cuối cùng Mỹ sẽ chỉ tự bắn vào chân mình.

Ngô nhìn nhận thời điểm bắt đầu chính quyền Biden là một điểm xuất phát lịch sử mới trong mối quan hệ giữa hai quân đội Trung Quốc và Hoa Kỳ. Trung Quốc hy vọng chính phủ mới của Hoa Kỳ sẽ cùng với Trung Quốc nêu cao tinh thần không xung đột, không đối đầu, tôn trọng lẫn nhau và hợp tác cùng có lợi. Ông Ngô cũng cho biết hai bên đã có một số cuộc trao đổi có tính thực tế. Ngày 26–27/1/2021, quân đội hai bên đã tổ chức hội nghị trực tuyến về tìm kiếm hài cốt các tù nhân chiến tranh của Hoa Kỳ và những người mất tích.

Tuy nhiên, cũng trong buổi họp báo, Ngô cảnh báo các hoạt động ly khai đòi độc lập cho Đài Loan là đang chơi với lửa và sẽ bị “tự thiêu”. “Đài Loan độc lập đồng nghĩa với chiến tranh,” Ngô nói.

Xem thêm:

Bộ Quốc phòng Trung Quốc/Trang Sina ngày 28/1/2021: [吴谦 : To Contain China, Mission Impossible!](#)

Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Triệu Lập Kiên nói về quan hệ Trung - Mỹ và Trung - Ấn

Trong buổi họp báo Bộ Ngoại giao Trung Quốc, khi đề cập đến hợp tác Trung - Mỹ trong vấn đề biến đổi khí hậu, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Triệu Lập Kiên nói:

“Tôi muốn nhấn mạnh rằng sự hợp tác giữa Trung Quốc và Hoa Kỳ trong những lĩnh vực cụ thể không giống như bông hoa có thể nở trong nhà kính bất chấp giá lạnh mùa đông, mà được gắn kết chặt chẽ trong tổng thể toàn bộ mối quan hệ song phương. Trung Quốc đã nhiều lần nhấn mạnh rằng không nên tưởng tượng rằng có thể yêu cầu Trung Quốc hiệu và hỗ trợ trong những vấn đề song phương và toàn cầu trong khi ngang nhiên can thiệp vào công việc nội bộ và làm suy yếu lợi ích của Trung Quốc.”

Vậy nhưng trong cuộc họp báo ngày hôm sau, khi nói về quan hệ Trung Quốc - Ấn Độ, ông Triệu lại nói xung đột biên giới Trung Quốc - Ấn Độ không nên gắn liền với các mối quan hệ song phương.

Xem thêm:

[Foreign Ministry Spokesperson Zhao Lijian's Regular Press Conference on January 28, 2021](#)

[Foreign Ministry Spokesperson Zhao Lijian's Regular Press Conference on January 28, 2021](#)

Vương Kỳ Sơn nói về quan hệ Mỹ - Trung: Lợi ích chung vượt trội hơn khác biệt

Nói chuyện với các nhà lãnh đạo doanh nghiệp và các cựu quan chức Hoa Kỳ tại một hội nghị trực tuyến, Phó chủ tịch nước Trung Quốc Vương Kỳ Sơn kêu gọi hợp tác nhiều hơn và ít xung đột hơn. Đây là cuộc gặp cấp cao đầu tiên giữa hai bên kể từ khi ông Joe Biden nhậm chức Tổng thống Hoa Kỳ.

Ông Vương nói rằng mối quan hệ kinh tế và thương mại giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới hiện nay đã được bốn thập kỷ, là một mối quan hệ bổ sung lẫn nhau và cùng có lợi. "Mặc dù có ít xích mích, xung đột, mâu thuẫn và khác biệt, nhưng chúng ta đã được hưởng lợi nhuận khi xích lại gần nhau hơn. Điều này chứng tỏ Trung Quốc và Hoa Kỳ có nhiều lợi ích chung hơn là khác biệt," ông Vương nói.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 29/1/2021: [US-China relations: common interests outweigh differences, Wang Qishan says](#)

Bộ Quốc phòng Đài Loan nói máy bay Trung Quốc và Mỹ đã bay vào vùng nhận diện phòng không của Đài Loan

Ngày 31/1/2021, đã có bảy máy bay chiến đấu của Trung Quốc và một máy bay do thám của Mỹ đã tiến vào góc tây nam vùng nhận diện phòng không của Đài Loan, Bộ Quốc phòng Đài Loan cho biết. Đây là lần đầu tiên Bộ Quốc phòng Đài Loan đề cập công khai hoạt động quân sự của Mỹ trong báo cáo hàng ngày được bắt đầu từ giữa tháng 9/2020 về hoạt động quân sự của Trung Quốc. Đài Loan hiếm khi lên tiếng công khai về hoạt động của Mỹ gần hòn đảo, mặc dù các nguồn tin ngoại giao và an ninh cho biết thường xuyên có các phái bộ không quân và hải quân của Mỹ tới gần hòn đảo.

Bộ Quốc phòng Đài Loan cho biết có tổng cộng 7 máy bay Trung Quốc bay vào vùng biển gần quần đảo Pratas hôm Chủ nhật - 2 máy bay chiến đấu J-10, 4 máy bay chiến đấu J-11 và một máy bay trinh sát Y-8.

Xem thêm:

Reuters ngày 31/1/2021: [Taiwan says Chinese fighters, U.S. aircraft both entered defence zone](#)

South China Morning Post ngày 1/2/2021: [Taiwan says Chinese warplanes, US aircraft entered its air defence zone](#)

Dương Khiết Trì nói về quan hệ Mỹ - Trung

Sáng ngày 1/2/2021, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ nhiệm Văn phòng Ủy ban Đối ngoại Trung ương ĐCS TQ Dương Khiết Trì đã có bài phát biểu trực tuyến về quan hệ Mỹ - Trung trong sự kiện do Ủy ban quốc gia về quan hệ Mỹ - Trung tại Mỹ tổ chức.

Xem toàn văn bài phát biểu [ở đây](#).

Bộ Tài chính Mỹ hoãn lệnh cấm người Mỹ làm ăn với công ty có quan hệ với quân đội Trung Quốc

Tháng 11/2020, Tổng thống Donald Trump ban hành một sắc lệnh hành pháp trong đó cấm người Mỹ đầu tư vào các công ty nằm trong danh sách đen có nguy cơ đến an ninh quốc gia của Lầu Năm Góc. Chính quyền Trump đặt thời hạn để lệnh cấm bắt đầu có hiệu lực là ngày 28/1, nhưng chính quyền Biden đã lùi đến ngày 27/5.

Động thái này nằm trong những nỗ lực của chính quyền Biden nhằm xem xét lại những hành động của chính quyền Trump nhằm đối phó với Trung Quốc, bao gồm đưa hàng chục công ty Trung Quốc vào các sách đen” của Bộ Quốc phòng hay Bộ Thương mại Mỹ khiến cho việc đầu tư vào các công ty này bị cấm hay khiến việc xuất khẩu công nghệ sang các công ty này trở nên khó khăn hơn.

Hành động này được xem là sẽ giúp tân Tổng thống Joe Biden có nhiều thời gian hơn trong việc xem xét lại các chính sách của Tổng thống Trump.

Xem thêm:

Financial Times ngày 28/1/2021: [Biden administration delays Chinese military investment ban](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Các công ty Trung Quốc đưa Chính phủ Hoa Kỳ ra Tòa án để Hủy bỏ Lệnh cấm của chính quyền Trump

Nhà sản xuất điện thoại thông minh Xiaomi Corp. là công ty công nghệ lớn mới nhất của Trung Quốc kiện ra tòa án Mỹ để chặn lệnh cấm các nhà đầu tư Mỹ mua cổ phiếu của công ty được ban hành dưới thời chính quyền cựu Tổng thống Donald Trump.

Xem thêm:

Caixin ngày 1/2/2021: [In Depth: Chinese Firms Take U.S. Government to Court to Undo Trump-Era Bans](#)

IV- CHUYỂN ĐỘNG ÁN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG

Thủ tướng Australia: Chỉ đối thoại với Trung Quốc nếu không có điều kiện

Sau nhiều tháng bị Trung Quốc dừng nhập khẩu nhiều mặt hàng vào Trung Quốc, Thủ tướng Australia Scott Morrison nói rằng ông chỉ gặp Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình nếu không có điều kiện nào được đặt ra cho việc tái khởi động đối thoại, cũng như cảnh báo rằng tầm nhìn toàn cầu của Bắc Kinh đang trở nên “mâu thuẫn hơn” với lợi ích quốc gia của Australia.

“Chúng tôi luôn sẵn sàng đối thoại bất cứ lúc nào nhưng đó là một cuộc đối thoại không có điều kiện,” ông Morrison nói.

Xem thêm:

The Australian ngày 25/1/2021: [China talks only if there are no conditions, Scott Morrison says](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Ứng viên Bộ trưởng Thương mại Mỹ ủng hộ áp đặt thuế quan và hạn chế xuất khẩu lên các công ty Trung Quốc

Trong phiên điều trần trước Thượng viện Mỹ, bà Gina Raimondo, Thống đốc bang Rhode Island và là người được Tổng thống Joe Biden đề cử cho chức vụ Bộ trưởng Thương mại trong chính quyền mới khẳng định rằng bà sẽ áp đặt thuế quan và hạn chế xuất khẩu lên Trung Quốc, nhưng không cam kết giữ nguyên các lệnh trừng phạt nhằm vào Huawei.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 27/1/2021: [Biden's commerce secretary pick backs tariffs and export limits on China](#)

Ưu tiên của Hội đồng An ninh Quốc gia Mỹ đối với châu Á

Cố vấn an ninh quốc gia Jake Sullivan đã cơ cấu lại đội ngũ nhân viên An ninh Quốc gia - thu gọn đội ngũ chuyên trách về Trung Đông và tăng cường đơn vị tập trung vào các quốc gia trải dài từ Ấn Độ Dương đến Thái Bình Dương, theo thông tin từ *Politico*.

Xem thêm:

Politico ngày 28/1/2021: [White House shifts from Middle East quagmires to a showdown with China](#)

Chính quyền Biden tiếp tục khẳng định cam kết ủng hộ các đồng minh châu Á thông qua điện đàm và tuyên bố

Tân Tổng thống Joe Biden tái khẳng định cam kết bảo vệ quần đảo Senkaku

Trong cuộc điện đàm đầu tiên với Thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide, ông Biden đã tái khẳng định cam kết bảo vệ Nhật Bản theo điều 5 Hiệp ước phòng thủ chung, trong đó bao gồm cả quần đảo Senkaku, Nhà Trắng cho biết hôm thứ Tư ngày 27/1/2021. "Tổng thống Biden đã tái khẳng định cam kết của ông trong việc cung cấp năng lực răn đe mở rộng cho Nhật Bản," *Tờ Financial Times* trích dẫn phát biểu của Nhà Trắng cho biết.

Ông Biden và ông Suga đã khẳng định tầm quan trọng của liên minh Mỹ-Nhật là "nền tảng của hòa bình và thịnh vượng" trong khu vực.

Tuyên bố mới nhất của Nhà Trắng được đưa ra trong bối cảnh chính quyền Biden bắt đầu xem xét nội bộ nhiều chính sách mà ông Trump đã thực hiện để giải quyết các thách thức an ninh do Trung Quốc đặt ra.

Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ tiếp tục điện đàm với Ấn Độ và Nhật Bản

Trong cuộc điện đàm với Bộ trưởng Quốc phòng Ấn Độ Rajnath Singh hôm thứ Tư ngày 27/1/2021, Bộ trưởng quốc phòng Mỹ Lloyd Austin nhận xét rằng quan hệ đối tác quốc phòng của hai nước "được xây dựng dựa trên các giá trị chung và lợi ích chung trong việc đảm bảo khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và mở," phát ngôn viên Lầu Năm Góc John Kirby cho biết.

Thông điệp tương tự cũng đã được đưa ra trong cuộc điện đàm của ông với Bộ trưởng Quốc phòng Úc Linda Reynolds hôm thứ Ba.

Ngoại trưởng Mỹ điện đàm với các nước đồng minh trong những ngày đầu nhậm chức

Cùng ngày thứ Tư 27/1/2021, Tân Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken đã có cuộc điện đàm với người đồng cấp Nhật Bản và Philippines.

Trong cuộc điện đàm với Bộ trưởng Ngoại giao Nhật Bản Motegi Toshimitsu, ông Blinken cũng tái khẳng định cam kết của Mỹ bảo vệ quần đảo Senkaku theo điều 5 Hiệp ước phòng thủ chung hai quốc gia. Hai bên chia sẻ quan điểm về tình hình an ninh khu vực ngày càng nghiêm trọng và khẳng định sự phối hợp chặt chẽ giữa Nhật Bản và Hoa Kỳ, cũng như với các đối tác cùng chí hướng bao gồm Australia và Ấn Độ, về những thách thức mà khu vực và cộng đồng quốc tế phải đối mặt. Bộ trưởng Motegi đã yêu cầu Bộ trưởng Blinken hiểu và hợp tác hướng tới giải quyết sớm vấn đề Triều Tiên, và ông Blinken đã bày tỏ sự ủng hộ của mình, theo thông cáo của Bộ Ngoại giao Nhật Bản.

Tương tự đối với Philippines, "Ngoại trưởng Blinken nhấn mạnh tầm quan trọng của hiệp ước phòng thủ chung đối với an ninh của cả hai quốc gia và sự rõ ràng rằng hiệp ước này áp dụng đối với các cuộc tấn công vũ trang nhằm vào lực lượng vũ trang, tàu thuyền hoặc máy bay của Philippines ở Thái Bình Dương, bao gồm Biển Đông", người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ Ned Price cho biết trong một tuyên bố.

Ông Blinken cũng tái khẳng định lập trường mà chính quyền Trump đã tuyên bố, nhấn mạnh "Hoa Kỳ bác bỏ các yêu sách biển của Trung Quốc ở Biển Đông vượt quá các vùng biển mà Trung Quốc được phép yêu sách theo luật pháp quốc tế phản ánh trong Công ước Luật Biển năm 1982", và cam kết sát cánh với các bên tranh chấp Đông Nam Á trước sức ép của Bắc Kinh.

Ngày 29/1/2021, ông Blinken có cuộc điện đàm với Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Ấn Độ, Tiến sĩ Subrahmanyam Jaishankar để tái khẳng định quan hệ đối tác Mỹ-Ấn ngày càng phát triển và thảo luận về các vấn đề cùng quan tâm, bao gồm nỗ lực tiêm chủng COVID-19, phát triển khu vực và các bước tiếp theo trong việc mở rộng quan hệ song phương. Ông Blinken nhấn mạnh vai trò của Ấn Độ là một đối tác ưu việt của Hoa Kỳ ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và tầm quan trọng của việc hợp tác cùng nhau, bao gồm cả thông qua Bộ Tư an ninh, để mở rộng hợp tác khu vực. Cả hai nhất trí phối hợp chặt chẽ về các diễn biến toàn cầu và mong muốn được gặp trực tiếp trong thời gian sớm nhất, theo thông cáo của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Nhật Bản ngày 27/1/2021: [Japan-U.S. Foreign Ministers' Telephone Talk](#)

Bộ Ngoại giao Nhật Bản ngày 28/1/2021: [Japan-U.S. Summit Telephone Talk](#)

Financial Times ngày 28/1/2021: [Joe Biden reaffirms commitment to defending Senkaku Islands](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

The Straits Times ngày 29/1/2021: [Biden team signals rejection of China's territorial claims](#)

Nikkei Asia ngày 29/1/2021: [US vows to defend Philippines, including in South China Sea](#)

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ ngày 29/1/2021: [Secretary Blinken's Call with Indian External Affairs Minister Jaishankar](#)

Cố vấn An ninh Quốc gia Mỹ: Chính quyền Biden muốn mở rộng mối quan hệ ‘Bộ tứ’ Thái Bình Dương. Mỹ phải sẵn sàng buộc Trung Quốc trả giá

Phát biểu hôm thứ Sáu ngày 29/1/2021 tại một diễn đàn trực tuyến của Viện Hoà bình Hoa Kỳ (cơ quan nghiên cứu và đào tạo nhân lực vì hoà bình do Quốc hội Mỹ thành lập), Cố vấn an ninh quốc gia Jake Sullivan cho biết chuyển đổi mạng lưới lòng chảo các đồng minh của Hoa Kỳ ở Thái Bình Dương thành một thứ gì đó xa hơn mối quan hệ an ninh không chính thức giữa 4 nền dân chủ Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương là mục tiêu của chính quyền Biden.

Ông Sullivan cho biết chính quyền mới thực sự muốn tiếp tục những việc đã được làm dưới thời chính quyền Trump. Trong những tháng gần đây, bốn quốc gia - Hoa Kỳ, Nhật Bản, Ấn Độ và Úc - đã tiến hành các cuộc tập trận quân sự chung, và hứa hẹn sẽ tổ chức nhiều hơn trong tương lai.

Các Bộ trưởng ngoại giao của "Bộ tứ" cũng đã gặp nhau để thảo luận về những thách thức chung và cách họ có thể hợp tác với nhau về kinh tế, ngoại giao và quân sự như một đối trọng với Trung Quốc. Nhưng cho đến nay, những hoạt động này vẫn còn xa so với một liên minh an ninh. Một trong những nguyên nhân là hiến pháp của Nhật Bản sau Thế chiến thứ hai, giới hạn các hoạt động quân sự không vì mục đích phòng thủ nội địa.

Ông Sullivan cũng bày tỏ quan điểm Hoa Kỳ phải chuẩn bị sẵn sàng buộc Trung Quốc trả giá vì các hành động chống lại người Hồi giáo Duy Ngô Nhĩ ở Tân Cương, đàn áp ở Hồng Kông và các mối đe dọa đối với Đài Loan.

Xem thêm:

[USIP's Passing the baton 2021 with Jake Sullivan, Robert O'Brian and Condoleezza Rice](#)

USNI News ngày 29/1/2021: [Biden Administration Wants to Expand Pacific ‘Quad’ Relationship, National Security Advisor Sullivan Says](#)

Đại sứ Nhật Bản thúc giục Úc tăng cường hiện diện ở Biển Hoa Đông

Trong một cuộc phỏng vấn độc quyền với *The Australian Financial Review*, đại sứ sắp tới của Nhật Bản tại Úc Yamagami Shingo cho biết Nhật Bản đang khuyến khích Australia tăng cường các cuộc tập trận và tuần tra hải quân chung ở Biển Hoa Đông và sẵn sàng giúp Australia giảm bớt sự phụ thuộc thương mại vào Trung Quốc sau khi Nhật Bản cũng phải chịu đựng sự đối xử thô bạo dưới bàn tay của Bắc Kinh.

Xem thêm:

The Australian Financial Review ngày 29/1/2021: [Japan urges Australia to boost East China Sea presence](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Australia tuyên bố tiếp tục hoạt động tuần tra trên Biển Đông

Ngày 29/1, trả lời cho câu hỏi về việc nhóm tàu sân bay Mỹ vào Biển Đông hồi tuần trước và liệu chính quyền của tân Tổng thống Joe Biden có yêu cầu Australia tham gia tập trận cùng ở Biển Đông hay sẽ tiến hành riêng trong thời gian tới, người phát ngôn Bộ Quốc phòng Australia cho biết: “Các tàu và máy bay Australia sẽ tiếp tục thực hiện các quyền theo luật pháp quốc tế về tự do hàng hải và hàng không (ở các vùng biển quốc tế), bao gồm Biển Đông, và chúng tôi ủng hộ các bên khác làm điều tương tự”.

Xem thêm:

The Guardian ngày 29/1/2021: [Australian military to continue patrolling South China Sea as Beijing warns Taiwan independence ‘means war’](#)

VTC ngày 29/1/2021: [Australia tuyên bố tiếp tục hoạt động tuần tra trên Biển Đông](#)

V- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN

Ngô Sỹ Tồn nói về khả năng Việt Nam đưa Trung Quốc ra Tòa để giải quyết tranh chấp Biển Đông

Mới đây, Chủ tịch Viện Nghiên cứu Nam Hải của Trung Quốc Ngô Sỹ Tồn có một bài trả lời phỏng vấn về tình hình Biển Đông thời hậu dịch bệnh và phản ứng của Trung Quốc. Một trong những dự đoán mà ông đưa ra là "một vòng chiến tranh pháp lý mới trên Biển Đông" dường như không thể tránh khỏi với khả năng Việt Nam sử dụng công cụ toà án để giải quyết tranh chấp với Trung Quốc, và tác động "tiêu cực" của vụ kiện của Philippines tiếp tục mở rộng.

Ngô Sỹ Tồn cho rằng đối phó với kịch bản này cần là mối ưu tiên hàng đầu trong tất cả các khía cạnh công việc ở Biển Đông. Trung Quốc cần phải có kế hoạch tốt từ việc dự trữ nhân tài, nghiên cứu các luật và quy định liên quan, cân bằng giữa lợi thế và bất lợi, thu thập chuỗi bằng chứng, đặc biệt là tăng cường nghiên cứu về quyền lịch sử và đường không liên tục ở Biển Đông để đưa ra một cách trình bày thuyết phục hơn, toàn diện hơn và có thể chấp nhận được về các quyền lịch sử ở Biển Đông từ góc nhìn luật quốc tế.

Xem thêm:

爱思想 ngày 1/2/2021: [吴士存：“后疫情时代”的南海形势及中国的应对之道](#)

Giáo sư Carl Thayer nhận định về Việt Nam và Biển Đông sau Đại hội 13

Trả lời phỏng vấn của BBC News Tiếng Việt về việc Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng tái cử sẽ ảnh hưởng Việt Nam như thế nào trong 5 năm tới về vấn đề Biển Đông, mối quan hệ Trung Quốc và Mỹ, ông Thayer tỏ ra không lạc quan.

Khi được hỏi: “Ông nghĩ việc ông Trọng tiếp tục giữ chức tổng bí thư sẽ ảnh hưởng Việt Nam như thế nào trong 5 năm tới, về Biển Đông, mối quan hệ với Trung Quốc và Mỹ, cũng như cách đối xử với người bất đồng chính kiến?”, Thayer nhắc lại sự kiện “Việt Nam đã lùi bước ba lần khi đối mặt với các mối đe dọa và áp lực của Trung Quốc trong các tranh chấp ở Biển Đông” dưới thời cầm quyền của ông Nguyễn Phú Trọng. Vào tháng 7/2017 và tháng 3/2018, Việt Nam đã ngừng dự án thăm dò dầu khí Repsol của Tây Ban Nha tại khu vực Bãi Tư Chính. Vào năm 2019, Việt Nam đã hủy hợp đồng với Tập đoàn Noble về dịch vụ của một tàu khảo sát. Tiền lệ này khiến Việt Nam rất khó tiếp tục thăm dò dầu khí ở khu vực này.

Ông Thayer lo ngại rằng ưu tiên bảo tồn chế độ độc đảng và định hướng xã hội chủ nghĩa sẽ khiến Việt Nam hạn chế các lĩnh vực sẵn sàng hợp tác với chính quyền Biden nếu chính quyền này nhắc lại mối quan tâm của Hoa Kỳ về nhân quyền và tự do tôn giáo ở Việt Nam.

Xem thêm:

BBC Tiếng Việt ngày 1/2/2021: [Giáo sư Carl Thayer nhận định về Việt Nam sau Đại hội 13](#)

Derek Grossman: Điều gì có thể khiến mối quan hệ Mỹ - Việt Nam trật đường ray?

Cùng một chủ đề, nhà phân tích thuộc RAND Corp. cũng bày tỏ lo ngại liệu mối quan hệ chiến lược đang phát triển giữa Washington và Hà Nội có vượt qua được những lo ngại về nhân quyền không, trong bối cảnh Tổng thống Biden đưa ra nhiều tín hiệu cho thấy Hoa Kỳ sẽ giảm hợp tác

với các đối tác độc tài và tăng cường hợp tác nhiều hơn với các đối tác dân chủ. Một phần của nỗ lực này đã được thể hiện qua việc Biden tạo ra một vị trí cấp cao mới tại Hội đồng An ninh Quốc gia đặc trách vấn đề dân chủ và nhân quyền.

Tuy nhiên, Grossman vẫn lạc quan cho rằng quỹ đạo quan hệ Mỹ - Việt nhìn chung sẽ tiếp tục phát triển theo hướng tích cực vì cả hai nước cùng có lợi ích chung trước sức mạnh kinh tế và quân sự ngày càng tăng của Trung Quốc. Nếu có xích mích nảy sinh có thể sẽ được xử lý ngoại giao để tránh gây thiệt hại lớn hơn cho mối quan hệ. Nhưng tất nhiên, không có gì được đảm bảo, Grossman kết luận.

Xem thêm:

The Diplomat ngày 1/2/2021: [How US-Vietnam Ties Might Go Off the Rails](#)

Richard Fontaine: Vì sao Biden sẽ không khởi động lại mối quan hệ với Trung Quốc

Chính quyền Biden mới chỉ bắt đầu những ngày đầu tiên nắm quyền và cách tiếp cận của chính quyền đối với thách thức chiến lược lớn nhất của Mỹ sẽ mất nhiều tháng để thành hiện thực. Tuy nhiên theo học giả đến từ Trung tâm An ninh Hoa Kỳ Mới (cơ quan nghiên cứu chính sách độc lập tại thủ đô Washington, Mỹ), những tín hiệu ban đầu cho thấy chính sách của chính quyền mới vững chắc hơn nhiều người dự đoán, tập trung vào thúc đẩy các giá trị phổ quát bên cạnh lợi ích của Hoa Kỳ, và bắt rễ từ mối quan hệ bền chặt với các đồng minh và đối tác. Theo Fontaine, không có sự tái khởi động nào đang diễn ra trong mối quan hệ của Mỹ với Trung Quốc.

Xem thêm:

The Australian Financial Review ngày 28/1/2021: [Why Biden won't reset on China](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Brad Glosserman: Biden có thể gặp khó khăn trong việc đánh giá chính sách châu Á

Theo bài phân tích của Brad Glosserman, phó giám đốc Trung tâm nghiên cứu chiến lược hoạch định quy tắc (CRS) tại Đại học Tama (Nhật Bản), trong chính sách với châu Á, chính quyền Biden phải đối mặt với 3 vấn đề chính: đạt được cân bằng giữa chính sách đối nội và đối ngoại, tìm ra công thức cho việc chia sẻ gánh nặng với các đồng minh và đối tác, cũng như đạt được cân bằng một cách bền vững giữa ràng buộc và cạnh tranh với Trung Quốc. Theo tác giả, giải quyết các thách thức này đều khó khăn, đặc biệt là thách thức về Trung Quốc.

Xem thêm:

The Japan Times ngày 26/1/2021: [Biden may struggle to calibrate his Asia policy](#)

James Holmes: Sự cân bằng đẹp đẽ của chính sách đối ngoại Mỹ

James Holmes, giảng viên Trường đại học hải chiến Hoa Kỳ và Đại học Georgia, phân tích rằng chính sách của mỗi nhiệm kỳ tổng thống mới không thay đổi một cách nhanh chóng so với quá khứ, mặc dù đảng nắm giữ Nhà Trắng hay Quốc hội Mỹ thay đổi, hay như lời của Tổng thống Theodore Roosevelt, chính trị Mỹ “là nơi sự cấp tiến thông thái và bảo thủ thông thái song hành”. Điều này đặc biệt đúng với chính sách đối ngoại của Mỹ. Tác giả lấy ba dẫn chứng cho nhận định trên: Học thuyết Monroe, khái niệm về “vùng rìa” (“rimland”: vùng ven biển có tầm quan trọng hơn so với vùng lõi nội địa trong việc kiểm soát lục địa Á - Âu), và “Chính sách ngăn chặn” với Liên Xô trong Chiến tranh lạnh. Tác giả cho rằng chính quyền mới ở Washington sẽ tiếp tục các chính sách cũ dù có một số điều chỉnh, thay vì có cách tiếp cận mềm mỏng hơn đáng kể trong cạnh tranh chiến lược nước lớn.

Xem thêm:

19fortyfive ngày 25/1/2021: [The Beautiful Stability of U.S. Foreign Policy](#)

Brahma Chellaney: Trong vấn đề Trung Quốc, Biden nên học Trump

Trong bài bình luận trên trang *Project Syndicate*, nhà phân tích Brahma Chellaney, học giả Trung tâm nghiên cứu chính sách ở New Delhi và Viện Robert Bosch ở Berlin, cho rằng chính sách cứng rắn đối với Trung Quốc là chính sách đối ngoại có tầm ảnh hưởng và tính xây dựng lớn nhất của chính quyền Trump. Nếu Tổng thống Joe Biden không theo đuổi cách tiếp cận tương tự, sự xói mòn trong vị thế lãnh đạo toàn cầu của nước Mỹ là không thể tránh khỏi. Tác giả kết luận, đường lối cứng rắn với Trung Quốc là một trong số ít chính sách mà người Mỹ có thể đồng lòng. Quan trọng hơn, đây là cách duy nhất để đảm bảo sự ổn định của khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương nói riêng và trật tự thế giới nói chung.

Xem thêm:

Project Syndicate ngày 26/1/2021: [Where Biden Should Be More Like Trump by Brahma Chellaney](#)

Bethany Allen-Ebrahimian: Biden đưa ra tầm nhìn đối với Trung Quốc

Theo tác giả, những động thái đầu tiên của chính quyền mới ở Mỹ cho thấy Biden có thể tiếp nối nhiều chính sách quyết đoán của chính quyền Trump.

Về phát ngôn, tác giả nhận xét rằng các phát ngôn của chính quyền Biden về Trung Quốc khá giống với chính quyền Trump: bên cạnh việc nhắc đến “cạnh tranh chiến lược”, chính quyền Biden còn nói đến “hành vi bắt nạt về kinh tế của Trung Quốc”, ép buộc chuyển giao công nghệ, ảnh hưởng của Trung Quốc lên các tổ chức quốc tế hay “buộc Trung Quốc phải có trách nhiệm” - những vấn đề được chính quyền Trump nhắc đến thường xuyên. Điểm khác là chính quyền Biden nhấn mạnh hơn và chủ nghĩa đa phương, cũng như “các đồng minh và đối tác” của Mỹ.

Về vấn đề Đài Loan, chính quyền Biden chính thức mời đại diện của vùng lãnh thổ này tại Washington tham dự lễ nhậm chức của ông Biden - động thái chưa có tiền lệ kể từ năm 1979. Về quốc phòng, tân Bộ trưởng Quốc phòng Lloyd Austin bày tỏ sự cứng rắn với Trung Quốc trong phiên điều trần trước quốc hội. Điều này còn được thể hiện ở các mặt công nghệ, chủ nghĩa đa phương hay thương mại...

Xem thêm:

Axios ngày 26/1/2021: [Biden may not reverse course on China completely](#)

Marcus Hellyer: Trung Quốc đang thắng Mỹ “trong trận chiến không đổ máu”

Theo nhà phân tích cao cấp về năng lực và kinh tế quốc phòng tại Viện Chính sách Chiến lược Australia, Trung Quốc đang tìm cách suy yếu sự thống trị của Mỹ ở Thái Bình Dương bằng cách áp dụng chiến lược quốc phòng kép dựa trên sức mạnh của năng lực công nghiệp.

Hellyer nói rằng Trung Quốc đã "phá vỡ" ý chí của Hoa Kỳ trong việc hoạt động gần bờ biển Trung Quốc khi xảy ra xung đột với các nước láng giềng thông qua việc sử dụng chiến lược chống tiếp cận khu vực, và giờ hy vọng sẽ có thể tiếp tục răn đe Hải quân Hoa Kỳ hơn nữa bằng cách phô trương sức mạnh quân sự trong chiến tranh quy ước.

Mục tiêu của chiến lược quốc phòng kép này là giành chiến thắng mà không cần đổ máu bằng cách cho Mỹ thấy chi phí của việc can thiệp chống lại một cuộc xâm lược Đài Loan là quá cao.

Xem thêm:

Defence Connect ngày 1/2/2021: [US Navy can't match China's industrial might](#)

Zachary Haver: Cách thức thành phố Tam Sa thực hiện sự kết hợp quân sự-dân sự ở Biển Đông

Năm 2012, Trung Quốc thành lập thành phố Tam Sa để quản lý phần lớn các tuyên bố chủ quyền hàng hải và lãnh thổ của mình ở Biển Đông. Kể từ đó, thành phố đã liên tục phát triển trụ sở chính trên đảo Phú Lâm và các khu định cư trên khắp quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Nghiên

cứu của Zachary Haver cho biết với sự phối hợp của các cơ quan trung ương và các quan chức ở tỉnh Hải Nam, chính quyền ở Tam Sa đã xây dựng bến cảng, thành lập các tổ chức đảng-nhà nước mới, lắp đặt cơ sở hạ tầng viễn thông, thành lập lực lượng dân quân biển mới, xây dựng hệ thống vi mô thông minh, tổ chức lực lượng thực thi pháp luật hàng hải mới... Quân Giải phóng Nhân dân (PLA) đã duy trì sự hiện diện đáng kể trong thành phố, và gần như mọi khía cạnh phát triển của Tam Sa đều bắt nguồn từ nguyên tắc “hợp nhất quân sự-dân sự”(军民融合: quân dân dung hợp).

Xem thêm:

CCP Watch: [How Sansha City Implements Military-Civil Fusion in the South China Sea](#)

VI- NGHIÊN CỨU KHOA HỌC/BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/SÁCH

Congressional Research Service (2021) US - China Strategic Competition in South and East China Seas (Update Jan 28 2021)

Vụ nghiên cứu của Quốc hội Hoa Kỳ vừa mới công bố báo cáo cập nhật về cuộc cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung ở Biển Đông và Biển Hoa Đông. Đây là báo cáo đầu tiên chuẩn bị cho Quốc hội Hoa Kỳ kể từ khi Mỹ thay chính quyền mới.

Báo cáo cho biết Biển Đông là khu vực có tầm quan trọng cả về mặt chiến lược, chính trị và kinh tế đối với Hoa Kỳ cũng như các đồng minh và đối tác. Thời gian gần đây, Biển Đông đã nổi lên như một đấu trường của cuộc cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung. Và cuộc cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung ở Biển Đông đã trở thành một yếu tố trong cách tiếp cận tổng thể của Chính quyền Trump có tính đối đầu với Trung Quốc cũng như trong nỗ lực thúc đẩy kiến trúc Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và mở.

Trong những năm gần đây, Trung Quốc đã tiến hành các hoạt động xây dựng đảo và các công trình trên các thực thể mà nước này chiếm đóng ở quần đảo Trường Sa với quy mô lớn, các lực lượng trên biển của Trung Quốc đã có những hành động khẳng định yêu sách của Trung Quốc đi ngược lại các tuyên bố chủ quyền của các nước láng giềng trong khu vực như Philippines và Việt Nam khiến giới quan sát Hoa Kỳ lo ngại rằng Trung Quốc đang giành quyền kiểm soát Biển Đông trên thực tế.

Nếu Trung Quốc giành được quyền thống trị đối với các khu vực biển cận Trung Quốc, bao gồm Biển Đông, Biển Hoa Đông và Hoàng Hải, thì về cơ bản có thể ảnh hưởng đến các lợi ích chiến lược, chính trị và kinh tế của Hoa Kỳ ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và các nơi khác.

Nhìn chung, các mục đích tiềm năng của Hoa Kỳ đối với cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung ở Biển Đông và Biển Hoa Đông bao gồm nhưng không nhất thiết chỉ giới hạn những điều sau: thực hiện các cam kết an ninh của Hoa Kỳ ở Tây Thái Bình Dương với Nhật Bản và Philippines; duy trì cán cân quyền lực khu vực nghiêng về phía Mỹ cùng các đồng minh và đối tác; bảo vệ nguyên tắc giải quyết tranh chấp một cách hoà bình và chống lại sự trỗi dậy của cách tiếp cận "chân lý thuộc về kẻ mạnh" trong các vấn đề quốc tế; bảo vệ nguyên tắc tự do trên biển, và đôi khi còn được gọi là tự do hải hành; ngăn cản Trung Quốc trở thành bá chủ khu vực Đông Á; và theo đuổi tất cả những mục tiêu này như một phần trong chiến lược lớn hơn của Hoa Kỳ nhằm cạnh tranh chiến lược và quản lý các mối quan hệ với Trung Quốc.

Các mục tiêu tiềm năng của Hoa Kỳ đối với cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung ở Biển Đông và Biển Hoa Đông bao gồm nhưng không nhất thiết giới hạn ở những điều sau: ngăn cản Trung Quốc tiếp tục thực hiện các hoạt động xây dựng căn cứ ở Biển Đông, chuyển thêm quân nhân, thiết bị và vật tư đến các căn cứ Trung Quốc đang chiếm đóng ở Biển Đông, khởi động các hoạt động xây đảo và xây dựng căn cứ ở bãi cạn Scarborough, tuyên bố đường cơ sở thẳng xung quanh các thực thể nổi ở triều cao ở Biển Đông, tuyên bố vùng nhận diện phòng không ở Biển Đông; và khuyến khích Trung Quốc giảm hoặc chấm dứt các hoạt động tại quần đảo Senkaku ở Biển Hoa Đông, ngừng các hành động gây áp lực cho Philippines ở các thực thể Philippines đang chiếm đóng ở quần đảo Trường Sa, giúp ngư dân Philippines có thể tiếp cận nhiều hơn các vùng biển xung quanh bãi cạn Scarborough hoặc ở quần đảo Trường Sa, áp dụng định nghĩa của Hoa Kỳ/phương Tây về tự do trên biển, và chấp nhận và tuân theo Phán quyết trọng tài Biển Đông năm 2016.

Vấn đề đặt ra cho Quốc hội Hoa Kỳ là liệu chiến lược của Chính quyền Biden trong cuộc cạnh tranh với Trung Quốc ở Biển Đông và Hoa Đông có khác với chiến lược của Chính quyền Trump và khác như thế nào. Liệu chiến lược của Chính quyền Biden có phù hợp và được cung cấp nguồn lực thích đáng. Và liệu Quốc hội nên chấp thuận, bác bỏ hay sửa đổi chiến lược, mức độ nguồn lực để thực hiện chiến lược.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

Anonymous (2021) The Longer Telegram-Toward A New American China Strategy

Tác giả ẩn danh của tài liệu này, theo Hội đồng Atlantic, là một cựu quan chức chính phủ cao cấp của Mỹ có chuyên môn và kinh nghiệm sâu sắc trong việc đối phó với Trung Quốc, đã đưa ra một bản đề xuất chi tiết và toàn diện về chiến lược Mỹ cần xây dựng để đối phó Trung Quốc thế kỷ 21.

Theo tác giả, thách thức quan trọng nhất mà Hoa Kỳ và thế giới dân chủ phải đối mặt trong thế kỷ 21 là sự trỗi dậy của một Trung Quốc ngày càng độc tài và hiếu chiến dưới thời Tập Cận Bình. Trung Quốc từ lâu đã có một chiến lược hoạt động tích hợp để đối phó với Hoa Kỳ. Hoa Kỳ cho đến nay không có chiến lược như vậy đối với Trung Quốc. Hoa Kỳ sẽ cần phải vừa có một chiến lược vừa có được sự giúp đỡ từ các đồng minh để có thể đối phó được với một Trung Quốc sẽ sớm trở thành một siêu cường áp đảo.

Để đối phó với Trung Quốc và đưa Trung Quốc vào trật tự quốc tế được lãnh đạo bởi Hoa Kỳ, chiến lược và chính sách của Hoa Kỳ, theo tác giả, cần tập trung vào những đứt gãy giữa Tập Cận Bình và giới tinh hoa lãnh đạo, nhằm thay đổi mục tiêu và hành vi, từ đó dẫn tới thay đổi đường lối chiến lược của họ. Khác với ấn tượng phổ biến, Đảng Cộng sản Trung Quốc không phải là một khối thống nhất, các thành viên cấp cao của Đảng Cộng sản có nhiều chia rẽ về sự lãnh đạo và tham vọng rộng lớn của ông Tập. Tập Cận Bình không phải là được ủng hộ một cách tuyệt đối. Washington cần phát huy hết thế mạnh của mình và theo đuổi một trận chiến ý thức hệ toàn cầu nhằm bảo vệ các quyền tự do chính trị, kinh tế và xã hội ngược với mô hình nhà nước-tư bản độc đoán của Trung Quốc, trong khi duy trì một cái nhìn tinh tế hơn về chính trị nội bộ của Trung Quốc. Một chiến lược tập trung vào Tập, thay vì toàn bộ ĐCSCTQ, sẽ đưa tới một mục tiêu có tính khả thi hơn - và dẫn tới những chính sách nhằm làm suy yếu hơn là thúc đẩy vai trò lãnh đạo chuyên quyền của Tập.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

U.S.-China Economic and Security Review Commission (2021) U.S.-China Relations at the Chinese Communist Party's Centennial

Xem toàn bộ nội dung phiên điều trần tại Ủy ban Đánh giá An ninh và Kinh tế Mỹ - Trung [ở đây](#).

Daniel Castro & Michael McLaughlin (2021) Who is winning the AI race: China, The EU or the United States?

Ngày 25/1/2021, Quỹ Đổi mới và Công nghệ Thông tin (ITIF), một tổ chức tư vấn về đổi mới công nghệ và chính sách công có trụ sở tại thủ đô Washington của Mỹ, đã đưa ra một báo cáo đánh giá những tiến bộ mà Trung Quốc, Liên hiệp Châu Âu (EU) và Hoa Kỳ đã đạt được trong cuộc đua trí tuệ nhân tạo (AI) trong những năm gần đây và cập nhật xếp hạng so sánh. Theo các tác giả, Hoa Kỳ vẫn giữ vị trí dẫn đầu về tổng thể, nhưng Trung Quốc đang tiếp tục giảm khoảng cách trong một số lĩnh vực quan trọng. Ngoài ra, EU tiếp tục tụt hậu.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).